

GM *lex*

corporate governance & legal advisory

Geert Maelfait

Koorntas 2
B-8501 Kortrijk

geert.maelfait@gmlex.be
+32 478 38 02 42

BTW BE 0886.356.997

De Governance voor de (her-)verzekeraars 2016

De samenstelling van de raad van Bestuur

Studiedag CREObis 14/11/2016

De actieve raad van bestuur

Doelstelling Solvabiliteit II-wet:

- Uitvoeren van Europese Richtlijn,
- Uitbreiden conform Wet deugdelijk bestuur en Bankwet.

Op vlak van bestuur:

- Én actieve raad van bestuur die strategie bepaalt, strategische beslissingen neemt en toeziet op uitvoering,
- Én actief Directiecomité dat autonoom het verzekeringsbedrijf leidt, met beslissings- en vertegenwoordigingsbevoegdheid,
- Én efficiënt en effectief risicobeheer.

Solvabiliteit II - wet bevat geen genderquota.

Behalve voor beursgenoteerde bedrijven via Art. 518bis Wb. Venn.,

Behoudens aanbeveling NBB in Circulaire 2016-31, nr. 1.2.1.c. om selectie en samenstelling van raad van bestuur vast te leggen.

De actieve raad van bestuur

Inhoud van deze lezing:

- A. De niet uitvoerende bestuurders: definitie en taken.
- B. De onafhankelijke bestuurders: criteria en rol.
- C. De comités binnen de raad van bestuur, behalve het Directiecomité: welke, samenstelling en taken.

A. Niet uitvoerende bestuurders

1. Definitie
2. Vereisten voor de samenstelling van de raad van bestuur
3. Taken van de niet uitvoerende bestuurders
4. Bijzondere opdrachten voor het wettelijk bestuursorgaan in de Solvabiliteit II – wet
5. Vergoeding

A. Niet uitvoerende bestuurders

1. Definitie

- A contrario: " Geen lid van het Directiecomité" (Art. 44/2 – Memorie van Toelichting), "Uitvoerende bestuurder is o.m. lid van het Directiecomité en de bestuurder belast met het dagelijks bestuur" (Art. 526bis § 3 Wb. Venn.),
- vertegenwoordigers van de aandeelhouder(s), onafhankelijken of gelijk wie door de Algemene vergadering benoemd.

2. Vereisten voor de samenstelling van de raad van bestuur

- **Art. 45 Alle** leden van Directiecomité (NV) + meerderheid niet-uitvoerende.
- **Art, 46 Min. 3 leden** Directiecomité (CVBA / vereniging) + meerderheid niet-uitvoerende = minstens 7 personen.
- Binnen de groep van niet-uitvoerende bestuurders moet **1 onafhankelijke** bestuurder benoemd worden.

A. Niet uitvoerende bestuurders

- Voorzitter raad van bestuur is een niet-uitvoerende bestuurder.
- Voorzitter Auditcomité is andere persoon dan Voorzitter Raad van bestuur en Directiecomité.
- Geen beperking van aantal mandaten, dan via Bankenwet. Criterium = voldoende beschikbaar zijn.
- Afwijkingen mits goedkeuring NBB: geen Directiecomité maar effectieve leiding van 2 bestuurders of lid van Directiecomité kan voorzitter RVB zijn.

A. Niet uitvoerende bestuurders

3. Taken

- Verwijzing naar lezing van dhr. Strypstein voor benoeming, externe functies, verboden handelingen.
- Alle aan de raad van bestuur voorbehouden wettelijke bevoegdheden opgenomen in Wb. Venn. , inzonderheid structuur van de onderneming en de informatieplichten naar de algemene vergadering.
- **Art. 44.** *Het wettelijk bestuursorgaan draagt de eindverantwoordelijkheid voor de verzekerings- of herverzekeringsonderneming. Hiertoe bepaalt en controleert het wettelijk bestuursorgaan met name: 1° de strategie en de doelstellingen van de onderneming; 2° het risicobeleid, met inbegrip van de algemene risicotolerantie limieten.*
- Actief toezicht op Directiecomité.
- Bestaffen van de sub comités.
- Expertise ad hoc.

A. Niet uitvoerende bestuurders

4. Bijzondere opdrachten voor “wettelijk bestuursorgaan”

in Art. 77, 78, 102, 204, 508, 538 Solvabiliteit II-wet

→ verhoogde verantwoordelijkheid door deze lijst en goed te documenteren & notuleren.

- Periodieke/ jaarlijkse beoordeling van de governance van de onderneming,
- Beoordeling individuele en collectieve deskundigheid,
- Beoordelen van goede werking onafhankelijke controlefuncties,
- Vastleggen algemeen beloningsbeleid en toezicht erop,
- Jaarlijkse update Governance Memorandum,
- Beleid vastleggen inzake informatieverstrekking aan NBB,
- Jaarlijks verslag opstellen over de solvabiliteit en de financiële positie,

A. Niet uitvoerende bestuurders

4. Bijzondere opdrachten voor “wettelijk bestuursorgaan” (vervolg)

- Opvolgen van de interne audit rapporten qua maatregelen en uitvoering,
- Toezien op de integriteit van de boekhouding, het financieel verslag en de interne controles,
- Toezien op het publicatie- en communicatieproces.
- Opvolgen van de solvabiliteitsbehoeften van de onderneming : intern model, saneringsplan, herstelplan, dringende en noodbeslissingen, herstelmaatregelen.
- Beleid bepalen inzake uitbesteding en beslissen over elk uitbestedingsproject,
- Nemen van strategische beslissingen (Art. 102 – 106, 15.77° SII-wet),
- Beslissen over afstand van vergunning.

A. Niet uitvoerende bestuurders

5. Vergoeding

Actief besturen is meer dan zittingen van raad van bestuur en subcomités bijwonen. Het houdt o.m. in zich inwerken in het bedrijf, contact hebben met leidinggevenden en controlefuncties, kennis van de sector op peil brengen en houden.

“If you pay peanuts, you get monkeys.”

Vergoedingssysteem:

- Forfait per jaar volgens taak en voorzitterschap,
- Variabele vergoeding voor extra zittingen en bijzondere strategische projecten; te bekrachtigen door de algemene vergadering. Niet in functie van korte termijnresultaat noch voor onverantwoord risico nemen in strijd met prudent person-principe.
- Publicatie hiervan in de Bijlage van het Corporate Governance Memorandum

B. De onafhankelijke bestuurder

1. Definitie en doel
2. Aantal
3. Kwantitatieve negatieve criteria in Wb. Venn.
4. Kwalitatieve criteria in de Solvabiliteit II-wet
5. Onafhankelijkheid in geest en gedrag

B. De onafhankelijke bestuurder

1. Definitie en doel:

- Definitie in Art. 526ter Wb Venn. geldt ook voor de CVBA en verenigingen.
- Geen vermelding in de Art. 45 – 47 (de samenstelling van de raad van bestuur), wel in Art. 48 bij de samenstelling van de sub comités.
- Circulaire 2016-31, nr 1.2.1.b: "*diens aanwezigheid ervoor zorgt dat alle stakeholders van de onderneming op passende wijze vertegenwoordigd zijn en aangezien de aanwezigheid van onafhankelijke bestuurders doorgaans leidt tot een versterking van de technische deskundigheid, met name voor het risicobeheer". Stakeholders = de onderneming zelf, klanten, personeel, overheid.*

2. Aantal

- Binnen de groep van niet-uitvoerende bestuurders moet **1 onafhankelijke** bestuurder benoemd worden.
- Circulaire 2016-31, ib.: "*afhankelijk van aard, omvang en complexiteit van de risico's die inherent zijn aan het bedrijfsmodel en aan de activiteiten van de onderneming.*" **Best practice : in elke onderneming 1 onafhankelijke, en 2** in de ondernemingen met balans boven 3 miljard euro.

B. De onafhankelijke bestuurder

3. Kwantitatieve negatieve criteria in Art. 526ter Wb.Venn.

- 5 jaar vooraf geen uitvoerend mandaat in de onderneming en verbonden bedrijven,
- Maximaal 3 opeenvolgende mandaten als niet-uitvoerende binnen 12 jaar,
- Geen vergoeding of belangrijk voordeel behalve de bestuurdersvergoeding,
- < 10 % kapitaal of aandelen, direct of vertegenwoordigd,
- Geen significante zakelijke relatie met onderneming in laatste boekjaar,
- 3 jaar geen vennoot of werknemer van huidige of vorige commissaris,
- Geen uitvoerende bestuurder in vennootschap met lid Directiecomité als bestuurder,
- Geen partner of verwant van leden Directiecomité.

B. De onafhankelijke bestuurder

4. **Kwalitatieve criteria** in Art. 49 – 52 Solvabiliteit II-wet

- Fit & Proper criteria – dossier – goedkeuring NBB.
- Individueel op gebied van boekhouding of audit, en op gebied van risicobeheer (strategie en risicotolerantie).
- Audit en Risk comité: collectief op gebied van activiteiten onderneming met name kwalificaties, ervaring en kennis met betrekking tot de verzekerings-en/of financiële markten, ondernemingsstrategie en bedrijfsmodel, governancestelsel, financiële en actuariële analyse, en regelgevend kader en vereisten.
- Het Remuneratiecomité: collectief deskundig inzake beloningsbeleid, de beloningspraktijken en de effecten hiervan voor de risicobeheersing, de eigenvermogensbehoeften en de liquiditeitspositie.
- In Jaarlijks verslag deze deskundigheid rechtvaardigen (Art. 77 § 4 S II-Wet).

Geen uitsluiting van bepaalde opleidingen,

Beschikken over de nodige professionele en/of academische bagage om de onderwerpen met een kritische geest te kunnen benaderen.

B. De onafhankelijke bestuurder

5. Onafhankelijkheid in geest en gedrag

“Vennootschapsbelang als kompas”

- Noch lid Directiecomité, noch vertegenwoordiger aandeelhouders,
- Diplomatieke brug tussen Directiecomité en groepsfuncties,
- Kennis van Belgische verzekeringsmarkt en regelgeving,
- Geen mandaat in concurrerend bedrijf,
- Luisterend oor en sparring partner voor Voorzitters, Directieleden en onafhankelijke controlefuncties,
- Actief informatie inwinnen binnen bedrijf.

C. De sub comités van de raad

1. Bevoegdheden en oprichting
2. Auditcomité
3. Risicocomité
4. Remuneratiecomité

C. De sub comités van de raad

1. Bevoegdheden en oprichting:

- Geen eigen beslissings- noch vertegenwoordigingsbevoegdheid.
- Deelcomités van raad van bestuur mét adviesrecht en rapporteringsplicht.
- Diepgaandere behandeling van thema's en rapporten.
- De oprichting en aanstellingen kunnen gebeuren door een eenvoudig besluit van de raad van bestuur, tenzij in de statuten ingeregeld.
- Toelichten in het Corporate Governance Memorandum.

2. Auditcomité:

a. Waar ? Art. 49 - In elke onderneming.

- Behoudens afwijking voor kleine verzekeraars (Art. 52 § 1) maar op te nemen in RVB.
- Behoudens afwijking binnen financiële groep mits goedkeuring van NBB. Zowel afwijking qua oprichting als qua samenstelling mogelijk. Het comité kan bestaan uit niet-uitvoerende leden + externen; of dezelfde onafhankelijke bestuurders mogen bij moeder- en dochteronderneming optreden (Circulaire 2009/22).

C. De sub comités van de raad

2. Auditcomité:

b. Taken volgens Art. 49 § 2 SII-wet en Art. 526 bis § 4 en 130 Wb. Venn.

- monitoring financiële verslaggeving,
- monitoring interne controle en risicobeheer,
- monitoring interne audit,
- monitoring wettelijke controle jaarrekening + aanbevelingen commissaris,
- voorstellen van (her)benoeming commissaris (art. 130 Wb. Venn.) (auditreform 2017: max. duur 9 jaar + 9 door andere partner van zelfde kantoor; 2 bureaus voordragen)
- beoordeling en monitoring onafhankelijkheid commissaris inzake bijkomende diensten van verwante bedrijven (nu) of van de auditdiensten (auditreform 2017),
- rapportering door de erkende commissaris,
- rapportering door de interne audit.

c. Hoort controlefuncties: interne audit en commissaris

C. De sub comités van de raad

3. Risicocomité

a. **Waar ?** Art. 48 – in elke onderneming.

- Alle ondernemingen, ongeacht hun grootte, kunnen bepalen dat één comité instaat voor de taken van het risicocomité en het auditcomité (52-4). Het verschil ligt in de hogere kennisvereisten bij de bestuurders.
- Afwijking mogelijk voor kleine verzekeraars (52/1).

b. Taken

- advies over huidige en toekomstige risicotolerantie en –strategie,
- toezicht op tenuitvoerlegging,

c. **Hoort controlefuncties:** risicobeheer, compliance en actuariële functie.

C. De sub comités van de raad

4. Remuneratiecomité

a. **Waar ?** Art. 50 - In elke onderneming.

- Afwijking mogelijk voor kleine verzekeraars (52/1).
- Afwijking mogelijk om Remuneratiecomité niet op te richten voor de andere verzekeraars. Goedkeuring van NBB nodig, mits bewijs van voldoende ondersteuning inzake beloningsbeleid.
- Afwijking voor verzekeraars binnen financiële groepen
- In Bankenwet verdere opsplitsing in Benoemingscomité en Remuneratiecomité

b. **Taken**

- advies over beloningsbeleid,
- advies over benoemingen directie en bestuurders,
- voorbereiden beloningsbeslissingen met impact op risicobeheer voor de leiding,
- toezicht op beloning voor de onafhankelijke controlefuncties.

c. **Hoort controlefuncties:** compliance officer.

GM *lex*

corporate governance & legal advisory

Geert Maelfait

Independent expert & director

Contact: geert.maelfait@gmlex.be
+32 478 38 02 42

Publicaties: www.GMlex.be